

Yleistajuinen tiivistelmä

Rakennemuutostusta koskeva EU:n laatukehitys

ASIA

Euroopan muutoksenseurantakeskus (EMCC) on rekisteröinyt vuoden 2002 jälkeen yli 16 000 rakennemuutostusta, joiden seurauksena on menetetty kaikkiaan yli 2 miljoonaa työpaikkaa. Vaikutukset tuntuvat kaikissa EU-maissa ja ne ovat huolestuttavia etenkin nykyisen taantuman aikana.

Rakennemuutosten kohteena olevat yritykset usein tyytyvät reagoimaan tapahtumiin, mutta eivät ennakoivat ongelmia eivätkä ryhdy ehkäiseviin toimiin.

- Työntekijöille on vain harvoin tarjolla ennakoivia tukitoimia, kuten koulutusta, jonka avulla uusi työpaikka voisi löytyä nopeammin.
- Yleinen ongelma on myös se, että työntekijöiden edustajat otetaan päätöksentekoprosessiin mukaan liian myöhäisessä vaiheessa.
- Yrityksen johto ei usein myöskään käänny ulkopuolisten organisaatioiden, kuten alueviranomaisten, puoleen ajoissa. Kuitenkin tällaiset organisaatiot voivat monin tavoin auttaa lieventämään rakennemuutosten haitallisia sosiaalisia vaikutuksia.

Edellytyksenä sille, että yritys pystyy mukautumaan muutoksiin menestyksekkäästi ja lieventämään rakennemuutoksen haittavaikutuksia, ovat:

- ennakointi
- asianmukainen valmistautuminen ja
- sosiaalisesti vastuullinen johto.

Rakennemuutosten laatukehityksessä esitellään eri toimijoiden hyviä toimintatapoja. Komissio kehottaa kaikkia toimijoita noudattamaan näitä hyviä käytäntöjä, eli tehostamaan ennakointiä ja olemaan aloitteellisia jo varhaisessa vaiheessa.

HYÖTYJÄT JA HYÖDYT

Laatukehityksen noudattaminen auttaa yrityksiä parantamaan kilpailukykyään pitkällä aikavälillä, helpottaa työntekijöiden siirtymistä työpaikasta toiseen ja auttaa irtisanottuja työntekijöitä löytämään uuden työpaikan mahdollisimman pian.

Rakennemuutosten koskettamille alueille annetaan ohjeita aloitteelliseen toimintaan, rakennemuutoksen taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten lieventämiseen ja alueen talouden elvyttämiseen.

EU:N TOIMIEN TARVE

Liikeyrityksen rakennemuutosten tarpeeseen johtavat syyt vaikuttavat usein useammassa EU-maassa. Esimerkkejä tällaisista ovat viimeaikainen finanssikriisi, kysynnän lasku ja kiristynyt kansainvälinen kilpailu.

Vaikka rakennemuutos koskettaa ensisijaisesti yrityksiä, niiden työntekijöitä ja kotiseutua, laatukehityksen kautta parhaat kansalliset toimintatavat tulevat tunnetuiksi myös muissa EU-maissa. Laatukehityksen ohjeet täydentävät siis kansallisia, alueellisia ja paikallisia toimia.

MUUTOKSET

Laatukehityksen avulla halutaan edistää kaukokatseista ennakointiä rakennemuutosten yhteydessä ja kannustaa sosiaaliseen vastuuntuntoon muutosten hallinnoinnissa. Tämä voi auttaa välttämään konflikteja ja joissain tapauksissa kriisitilanteita.

Ennakoivampi toiminta

- parantaa yritysten kilpailukykyä ja
- auttaa työntekijöitä tekemään tietoon perustuvia valintoja, mikä helpottaa heidän työpaikanvaihtoaan.

VOIMAANTULO

Komissio kehottaa yrityksiä, työntekijöiden edustajia, työmarkkinaosapuolia sekä alueellisia ja kansallisia viranomaisia mahdollisimman pian omaksumaan rakenneuudistusta koskevassa EU:n laatukehyksessä esiteltyjä hyviä toimintatapoja.

Vuonna 2016 se aikoo tarkastella, missä määrin laatukehystä sovelletaan, ja päättää sen jälkeen, onko tarvetta tiukempiin toimiin.